

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

ŠVENČIONIŲ RAJONO PABRADĖS „RYTO“ GIMNAZIJOS TRUMPOJI IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

IŽANGA

Vizito laikas – 2017 m. lapkričio 27–gruodžio 1 d.

Vizito tikslas – mokyklos veiklos kokybės išorinis vertinimas.

Išorės vertintojų komanda: vadovaujanti vertintoja Aušra Mažonienė, kuruojanti vertintoja Violeta Gendvilienė, vertintojos Sonata Lažaninkienė, Galina Goloburdo, Ana Pavilovič-Jančis, Ritonė Tumelienė, Nijolė Zabukienė.

Išorės vertintojai stebėjo ir vertino 139 ugdymo proceso veiklas. Stebėjo ugdymo aplinką, mokyklos bendruomenės santykius bei analizavo mokyklos pateiktus dokumentus, interneto svetainėje skelbiamą ir Švietimo valdymo informacinės sistemos, Nacionalinės mokyklų vertinimo agentūros turimą viešąją medžiagą apie mokyklą, kalbėjosi su mokyklos vadovais, savivaldos institucijų atstovais, mokiniais ir jų tėvais, aptarnaujančio personalo darbuotojais.

Vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad Švenčionių r. Pabradės „Ryto“ gimnazija rekomenduojamus patobulinimus gali įgyvendinti pasinaudodama ataskaitoje pateiktomis rekomendacijomis, numatydama kryptingą pedagoginės bendruomenės kvalifikacijos tobulinimą bei patobulinimus suplanuodama konkrečioms laukiamiems rezultatams, susijusiems su mokinių pasiekimų ir pažangos augimu.

Gimnazijoje ugdomi Pabradės socialinės globos namų ir Pabradės globos namų ugdytiniai, Užsieniečių registracijos centro vaikai. Išorės vertinimo metu mokėsi 513 mokinių, sukomplektuotos 31 klasių kompleksas. Mokinių skaičius stabilus.

Socialinę paramą mokymosi reikmėms įsigyti bei nemokamą maitinimą gauna 13 proc. vaikų. 27 proc. vaikų auga nepilnose šeimose (tėvai vieniši arba vienas iš jų yra miręs, išsituokę, globa nustatyta seneliams, kai tėvai yra išvykę į užsienį). Gimnaziją lankančių mokinių šeimų socialinė - ekonominė padėtis yra vidutinė.

STIPRIEJI GIMNAZIJOS VEIKLOS ASPEKTAI

1. Paveikūs ugdymo(si) tikslai (2.1.1. – 3 lygis). Gimnazijoje numatyti veiklos ir ugdymo ugdymo tikslai dera su savivaldybės ir nacionaliniais švietimo tikslais. Po 4,48 proc. stebėtų pamokų mokytojams išsakyti stiprieji pamokos veiklos aspektai buvo susiję su kontekstualumu, kai išskelti tikslai atitiko mokinių galimybes, turimą patirtį, mokymosi tikslai derėjo su gimnazijos veikla. Stebėtų pamokų ugdymo(si) tikslai dažniausiai buvo orientuoti į bendrųjų kompetencijų ugdymą, mažiau – į dalykinių. Ilgalaikių planų rengimo tvarka gimnazijoje reglamentuota, tačiau ne visi mokytojai laikosi bendrų susitarimų dėl formos. Visuose planuose numatyta dalykų integracija, vertinimas. Dalykų ilgalaikiai planai, neformaliojo švietimo programos, klasių vadovų planai rengiami mokslo metams, planų rašymo forma aptariama dalykų metodinėse grupėse. Ugdymo (si) tikslai yra paveikūs.

2. Tinkama pagalba mokiniui (2.1.3. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Tinkama pagalba ir rūpinimasis kiekvienu mokiniu – šios mokyklos prioritetas. Gimnazijoje gerai žinomas mokinių gyvenimo kontekstą, atsižvelgiama į jį organizuojant ugdymą rūpinamasi saugumu, vyksta ilgalaikės ir trumpalaikės konsultacijos grupėse arba individualiai, o jų poreikis numatomas bendradarbiaujant mokiniams, dalyko mokytojams ir tėvams. Mokiniai jaučiasi saugūs, žino kad visada gali kreiptis pagalbos ir žino į ką. Tėvai vaikų saugumą vertina gerai (įvertis 3,6). Gimnazija atvira visiems mokiniams. Joje sėkmingai integruojasi ir reikalingą pagalbą gauna mokiniai, grįžę iš užsienio, Užsieniečių registracijos centro gyventojų vaikai. Veikia pailgintos dienos grupė 1–4 klasių

mokiniais. Vyksta prasminga veikla integruojant neįgaliuosius, mokinius turinčių didelių ir labai didelių SUP. Sukomplektuota po vieną specialiąją (lavinamąją) ir socialinių įgūdžių klasę. Kitų trijų specialiųjų klasių mokiniai mokosi Socialinės globos namuose, kuriuose labai platus užimtumo spektras, atitinkantis mokinių saviraiškos poreikius. Mokyklos renginiuose dalyvauja ir specialiųjų klasių mokiniai. Gebėjimas kartu džiaugtis, švęsti, dirbti teikia abipusę naudą įprastos raidos ir neįgaliams vaikams. VGK veikla yra paveiki: specialistų, dalykų mokytojų bei mokyklos vadovų bendradarbiavimas, sistemingas VGK komandinis darbas sudaro sąlygas mokiniams laiku gauti pagalbą, padeda sprendžiant lankomumo, elgesio ir drausmės, patyčių, darbo su SUP mokiniams problemas. Bendruomenei, ypač pagalbos mokiniui specialistams, vertėtų siekti, kad mokinių SUP būtų veiksmingiau tenkinami ir pamokose, įtraukiant mokinius į bendrą pamokos dėlionę. Gimnazijoje skiriamas tinkamas dėmesys pagalbos mokiniui teikimui.

3. Paveikus mokymosi įprasminimas (2.2.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis).

Daugumoje (daugiau kaip 65 proc.) stebėtų pamokų ugdymo turinys aktualizuotas, sietas su mokinių patirtimi, interesais, praktiniais poreikiais, mokytasi iš artimiausios aplinkos, iš patirtų gyvenimo situacijų, akcentuotas pamokoje įgytų žinių praktinis pritaikomumas, gvildentos šiandienos aktualijos. 23,1 proc. pamokų šis aspektas įvardintas kaip stiprusis pamokos aspektas ir, svarbu pabrėžti, nė karto nerekomenduotas tobulinti. Paveikiausiai mokymasis sietas su mokinių gyvenimo patirtimis, modeliuotos ar spręstos realaus pasaulio problemos. Gimnazijos mokiniams dažnai organizuojamos ugdymo turinį aktualizuojančios edukacinės išvykos. Dauguma mokytojų kelia bendrus į visą klasę orientuotus ugdymosi tikslus, formuluoja nekonkrečius uždavinius, bet tuo pačiu geba parinkti mokiniams jų mokymąsi įprasminantį ugdymo turinį. Nors stebėtose pamokose išmoktų dalykų ir asmeninių patirčių siejimas su nežinomais dalykais įgalino daugumą mokinių aktyviai dalyvauti mokymo procese, tačiau gimnazijos bendruomenei reikėtų atkreipti dėmesį, kad pamokose būtina įprasminti mokymąsi grindžiant mokinių asmeniniais siekiais ir aukštesniais lūkesčiais.

4. Geras mokymasis (2.3.1. – 3 lygis). Toks vertinimas grindžiamas apibendrintais 134 stebėtų pamokų vertinimo rezultatais. Mokymosi patirčių kaip pamokos objekto vertinimo vidurkis – 2,88. Mokymasis labai gerai ir gerai organizuotas 72 proc. pamokų, patenkinamai ir prastai – 28 proc. pamokų. Mokymasis kaip stiprusis pamokos aspektas įvertintas 55,9 proc. pamokose, kaip tobulintinas – 11,9 proc.. Aukščiausiai mokymosi patirtys vertintos šiuolaikinės mokymosi paradigmos pamokose (vertinimo vidurkis – 3,6 iš 4), žemiausiai – tradicinės paradigmos pamokose (vertinimo vidurkis – 2,45 iš 4). Tinkamas savivaldumas mokantis stebėtas 35,1 proc. pamokų. Paveikus mokymosi konstruktyvumas stebėtas 29,1 proc. pamokų. Kitose pamokose ne visiems mokiniams pavyko susieti jau žinomus dalykus su naujais, pritaikyti išmoktus veiklos ir mąstymo būdus naujame kontekste. Tik 15 proc. pamokų mokytojams pavyko tikslingai ugdyti svarbiausias ir reikalingiausias asmenybės savybes, tokias kaip kūrybingumas, kritinis mąstymas, gebėjimas interpretuoti faktus, konstruktyviai argumentuoti savo nuomonę, kelti asmeninius mokymosi tikslus. Prasminga veikla, puikiai sutelkusi visų mokinių dėmesį į asmeninę pažangą ir atsakingą elgesį mokantis, fiksuota 12,7 proc. pamokų. Aiškūs susitarimai dėl pageidaujamo elgesio, mokymuisi palankus mikroklimatas, už kurį jautėsi atsakingi patys mokiniai, stebėti 66,4 proc. pamokose. Ugdymo kokybei daugiausia įtakos darė mokytojo atvirumas naujovėms, kūrybingumas, tikslingas bendradarbiavimas, skatinęs mokinių atsakingą mokymąsi, bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymąsi.

5. Paveikios veiklos, prasmingi įvykiai ir nuotyčiai (2.3.2. nurodytas aspektas – 3 lygis).

Gimnazijoje išplėtotą neformaliojo švietimo veiklą, tenkinanti mokinių saviraiškos poreikius. Tikslingai siūlomos 28 įvairių kryptių formaliojo švietimo veiklos. Jaunojo pasieniečio, Jaunųjų ugniagesių būreliai gimnazijos neformaliojo švietimo veiklą papildė kilus idėjai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais. Šiomis veiklomis siekiama padėti mokiniams įgyti pilietinių žinių ir ugdyti gebėjimus šias žinias panaudoti praktiškai. Būrelius lanko apie 70 proc. gimnazijos mokinių. Mokiniai ir tėvai teigė, kad gimnazijos siūlomų užsiėmimų užtenka. Specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams tai pat sudarytos galimybės dalyvauti neformaliojo švietimo būrelių veiklose, siekiant plėtoti šių mokinių įvairius gebėjimus, polinkius, ugdyti savarankiškumą. Neformaliojo švietimo užsiėmimuose vaikai gilina žinias, ugdo kompetencijas. Meninės krypties būreliai sėkmingai sieja

istorijos, lietuvių kalbos ir literatūros, dailės, muzikos, šokio, technologijų, teatro menų dalykus, į gimnazijos veiklas įtraukia ir tėvus. Mokiniai skatinami dalyvauti vietos, šalies ir tarptautiniuose projektuose, renginiuose. Gimnazijoje vykstančios veiklos, įvykiai ir nuotykiškai viešinami elektroninėje erdvėje <https://www.rytas.pabrade.lm.lt> ir socialiniame tinkle Facebook. Mokiniai jaučiasi priklausantys mokyklos bendruomenei, dažnai prisideda prie veiklų organizavimo, daugeliui mokinių idėjų yra pritariama.

6. Darbinga tvarka (2.3.2. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Gimnazijoje vyrauja pagarbūs santykiai, grįsti bendradarbiavimu ir pagarba. Tinkamai bendradarbiaudami mokytojai ir mokiniai daugumoje (61,9 proc.) stebėtų veiklų kūrė pagarbius santykius, gerą mikroklimatą bei darbingą tvarką. Dalies (32 proc.) stebėtų pamokų mokinių tarpusavio, mokytojų ir mokinių santykiai, darbinga tvarka fiksuoti kaip stiprusis pamokos aspektas. Ir tik pavienėse (5 proc.) pamokose šis veiklos aspektas įvertintas kaip tobulintinas. Gimnazijoje mokinių saugumui skiriamas tinkamas dėmesys: įrengtos septynios vaizdo kameros mokyklos koridoriuose, išorėje. Pertraukų metu budi mokytojai. Mokykla siekdama išlaikyti Olweus programos nuostatus ir užtikrinti programoje taikomų priemonių tęstinumą taiko Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemą (OPKUS). Gera mokinių savijauta neatsiejama ir nuo taisyklių, bendrų susitarimų, jų žinojimo ir laikymosi. Mokykloje yra aiški mokinių skatinimo tvarka. Gimnazijoje laikomasi susitarimų dėl bendros tvarkos, veiklos procesų, kurie grindžiami tyrimų duomenimis. Tai patvirtina gimnazijos planavimo, kiti veiklą reglamentuojantys dokumentai.

7. Potenciali aplinkų bendrakūra (3.1.3. – 3 lygis). Gimnazijos viešos erdvės paveikiai išnaudojamos mokinių meno darbų, projektinės medžiagos, netradicinių ugdymųjų veiklų, konferencijų, projektų, buvusių gimnazistų, gimnazijos darbuotojų meno darbų eksponavimui. Parodos nuolat atnaujinamos. Pradinių klasių korpuso koridorius puošia mokinių darbeliai, sukurti bendros projektinės veiklos metu. Rūpinantis specialiuju ugdymosi poreikių mokinių, besimokančių specialiosiose (lavinamosiose) klasėse, ūgtimi, praplėstos mokymosi erdvės – motyvuojančios, skatinančios vaiką saugiai, gerai jaustis. Atsižvelgus į mokinių galias įrengta erdvė, kuri tinka tiek organizuojant ugdymo procesą, tiek poilsiui. Sudarytos sąlygos bet kuriuo metu vaikui pabūti kitoje, ramesnėje aplinkoje ar per pertraukas plėtoti bendravimo, bendradarbiavimo įgūdžius. Gimnazijos bendruomenė, ypač mokiniai, džiaugiasi įkurtomis mokinių poilsio salelėmis, įrengtais skaitymo ir poilsio kampeliais, galimybe pasijusti mokyklos šeiminkais. Mokinių darbų pasigesta daugelyje mokomųjų dalykų kabinetų (išskyrus pradinių klasių). Gimnazijos aplinkų bendrakūra sudaro sąlygas daugumai mokinių pasijausti mokyklos kūrėjais, patalpų dekoravimo ir aplinkos jaukumo elementai tampa ugdymo proceso dalimi.

8. Paveikios edukacinės išvykos (3.2.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 3 lygis). Įgyvendinama įvairius projektus gimnazijoje organizuojamos edukacinės išvykos, ekskursijos, kelionės, žygiai, kurių metu yra ugdomos mokinių tautinės, pilietinės ir vertybinės nuostatos. Pastangos ugdyti mokinių pasitikėjimą, tarpusavio supratimą, toleranciją, skatinant tarpkultūrinį ryšį, norą pažinti įvairią kultūrą, savo kraštą, gražiai bendrauti ir bendradarbiauti yra išskirtinis gimnazijos bruožas. Tinkamai organizuojamos mokomosios-pažintinės išvykos, mokiniai džiaugiasi galimybe išvykti ir aplankyti ne tik Lietuvos įdomias vietas, bet ir pakeliauti po užsienio šalis (Lenkija, Čekija). Mokytojai atsižvelgdami į nustatytus prioritetus planuoja ir kartu su mokiniais įgyvendina edukacines išvykas, kurios padeda aktualizuoti ugdymo turinį, suteikia mokiniams galimybę įgyti įvairesnę patirtį. Finansavimas mokinių išvykoms gaunamas ne tik vykdant įvairius projektus, bet ir iš gimnazijos socialinių partnerių, kurie dažnai remia mokinių pažintines-mokomasias išvykas. Kuriant palankią mokymuisi aplinką yra stengiamasi organizuoti tikslines edukacines pažintines išvykas. Ugdymas netradicinėse erdvėse, už gimnazijos ribų, naujos žinios, įgūdžiai, geros emocijos plėtoja tinkamas mokinių bendrąsias ir dalykines kompetencijas.

9. Optimalus išteklių paskirstymas (4.1.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 4 lygis). Gimnazijos ištekliai paskirstomi ir naudojami veiksmingai ir racionaliai. Pagrindiniai finansavimo šaltiniai yra mokinio krepšelio, savivaldybės biudžeto, specialiosios ir rėmėjų lėšos. Mokinio krepšelio lėšų planavimas ir paskirstymas kryptingai svarstomas Gimnazijos taryboje skiriamų mokinio krepšelio lėšų pakanka. Metodinėje taryboje tariamasi dėl naujų mokymo priemonių ir

įrangos įsigijimo. Mokinio krepšelio lėšų pakanka ugdymo plano įgyvendinimui formuojant mobilias grupes, pasirenkamųjų dalykų mokymui, matematikos diferencijuotam mokymui, konsultacijoms, neformaliajam ugdymui. Gimnazijos pedagogai turi reikiamą išsilavinimą, yra dėstomo dalyko specialistai. Kolektyvas pakankamai brandus ir patyręs. Per 2017 metus iš privačių asmenų, įstaigų ir organizacijų gauta 249 vnt. grožinės literatūros, vadovėlių ir mokymo priemonių už 1 304 Eur. Įgyvendinant gimnazijos strateginio ir metinio veiklos plano nuostatas atnaujinti ir papildyti turimą techninių priemonių bazę, iš Mokinio krepšelio lėšų atnaujinta kompiuterių klasė, įsigyti projektoriai ir ekranai, kopijavimo aparatas. Įsigyta mokyklinių baldų, mokymo priemonių, poilsio zonoms. Iš 2 proc. GPM lėšų įsigyta prevencinei veiklai vykdyti narkotinių medžiagų aptikimo pėdsakų testų, skirta lėšų mokinių edukacinei išvykai į Krokuvą, M. Koperniko mokslo centrą. Mokykla taupiai ir kryptingai naudoja visas gaunamas lėšas, skirsto išteklius, pirmenybę skirdama mokinių ugdymui ir ugdymo sąlygoms gerinti.

10. Veiksminga mokyklos tinklaveika (4.2.3. – 4 lygis). Išskirtinis gimnazijos bruožas – ugdomas pasitikėjimas ir tarpusavio supratimas, tolerancija, skatinami tarpkultūriniai ryšiai, noras pažinti įvairią kultūrą, savo kraštą, gražiai bendrauti ir bendradarbiauti. Gimnazija kryptingai ir efektyviai bendradarbiauja su vietos bendruomene, įvairiomis organizacijomis, draugijomis, fondais, kitomis mokyklomis. Bendradarbiavimas skatina mokinių domėjimąsi Lietuvos istorija, praplečia jų kultūrinę akiratį, ugdo tvirtus mokinių aplinkosauginius gebėjimus, Bendradarbiavimas vykdamas kultūrinę, sportinę, gamtosauginę veiklas plečia mokinių akiratį, ugdo socialines ir kitas kompetencijas. Gimnazija organizuoja renginius ne tik savo, bet ir Pabradės miesto bendruomenei. Gimnazijos tinklaveika praplečia edukacines erdves, socialiniai partneriai remia tradicinius renginius, mokinių išvykas, kelia motyvaciją veikti. Glaudus bendradarbiavimas su vietos bendruomene, socialiniais partneriais, sudaro palankias sąlygas plėtoti neformalųjį švietimą, mokinių individualius gebėjimus, ugdyti lyderystę, turtinti gimnazijos išteklius ir edukacines erdves.

TOBULINTINI GIMNAZIJS VEIKLOS ASPEKTAI

1. Mokinio pasiekimai ir pažanga (1.2.1. – 2 lygis). Analizuojant pamokų stebėjimo duomenis visybiškumo aspektu, paaiškėjo, kad 48,2 proc. mokinių turi būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų visumą ir geba pagrįsti savo nuostatas, sprendimus, pasirinkimus. Dalies mokinių (35,8 proc.) pažanga nėra visuminė. 40,3 proc. stebėtų pamokų kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai įvertinti gerai ir labai gerai, 57,46 proc. – patenkinamai ir 2,24 proc. – prastai. Pastarosiose pamokose neišsiaiškinti mokinių lūkesčiai, nesuteikta galimybių visiems mokiniams pamokoje patirti mokymosi pažangos džiaugsmą, patenkinti smalsumą, parodyti iniciatyvą. Kiekvieno mokinio pasiekimai ir pažanga, kaip stiprusis pamokos aspektas įvardintas 6,7 proc. pamokų. Šiose pamokose matuoti klasės mokinių pasiekimai, suteikta galimybė mokiniams įsivertinti asmeninę pažangą, įvardinti tobulintinus dalykus, 23,9 proc. mokinio asmeninės pažangos pamatavimas - tobulintinas aspektas. Šias pamokas apibendrinant dažniausiai aptartas procesas, pažangos įsivertinimas ir apibendrinimas nesieti su pamokos uždaviniu. Mokinių pasiekimai ir pažanga gerės panaudojant gimnazijos mokytojų gerą patirtį, kolegialiai mokytojams aptariant ir deklaruojant mokinių kompetencijų ugdymą, siejant įsivertinimą su pamokos uždaviniu bei įtraukiant mokinius į mokymosi planavimą.

2. Tikėjimas mokinio galiomis (2.2.1. – 3 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis). Mokinių mokymosi lūkesčiai gimnazijoje nėra sistemingai planuojami ir aptariami. Mokytojai abstrakčiai įvertina klasės pasiekimų lygį, mokinių ugdymosi galimybes pasiekti ilgalaikius ugdymosi tikslus, veiklas planuoja atsižvelgdami į bendrą klasės pasirengimo lygį. Mokinio akademiniai pasiekimai kaip asmeninė pažanga aptariami pusmečio ir mokslo metų pabaigoje Mokytojų tarybos posėdžiuose, klasių valandėlėse, tėvų susirinkimuose. Tikėjimas mokinio galiomis, kaip stiprusis veiklos aspektas, fiksuotas tik 20,9 proc. pamokų. 7,5 proc. pamokų uždavinys suformuluotas aiškiai, pamatuojamai. Apie 92 proc. pamokų uždaviniuose dažniausiai išvardintos tik veiklos arba nekonkretus laukiamas rezultatas. Tikėjimas mokinio galiomis, ypač formuluojant pamokos uždavinį, yra tobulintinas veiklos aspektas. Aiškus, pamatuojamas uždavinys suteiktų mokiniams galimybių pasimatuoti

pasiektą pažangą, padėtų mokytojams fiksuoti ir apibendrinti ne tik asmeninę, bet ir visos klasės mokymosi pažangą. Tinkamai suformuluotas uždavinys turėtų būti nukreiptas į kompetencijų ir aukštesniųjų mąstymo gebėjimų ugdymą.

3. Vertinimo kriterijų aiškumas (2.4.1. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis). Gimnazijoje nepakankamai dėmesio skiriama mokinių vertinimo ir informavimo apie pasiekimus tvarkos praktiniam taikymui pamokoje. Mokytojai pažįsta mokinius, tačiau tik iš dalies sistemingai planuoja ugdymo turinio vertinimą, o vertinimo metu sukauptą informaciją tik iš dalies panaudoja ugdymui planuoti ir koreguoti. Vertinimas ugdant buvo tinkamas 38,1 proc. stebėtų pamokų. 82 proc. vertintų pamokų mokytojai nepakankamai išnaudojo vertinimo būdų ir įvairovės galimybes, nepateikė aiškių pažangos ir pasiekimų vertinimo kriterijų pamokos uždaviniui įgyvendinti, dialogas vertinant vyko epizodiškai, o įsivertinimo pamokoje procedūros dažniausiai likdavo neišbaigtos – tam pritrūkdavo ne tik laiko, bet ir praktinės patirties. *Vertinimo kriterijų aiškumas* kaip tobulintinas aspektas įvardintas 25,4 proc. stebėtų pamokų. Šiose pamokose vyravo epizodinis, paviršutiniškas neformalus formuojamasis vertinimas, nesudaręs galimybių objektyviai įvertinti mokinių pasiekimus ir pažangą. 68 proc. pamokų mokiniai buvo skatinami pagyrimais, tačiau to buvo maža, kad jie kryptingai darytų pažangą. 17,9 proc. pamokų vertinimo kriterijai mokiniams buvo paskelbti iš anksto arba su jais aptarti paskelbus pamokos uždavinį. Jeigu mokytojai pamokos uždavinyje numatytų vertinimo būdus ir kriterijus, aptartų juos su mokiniais, taikytų įvairesnes išmokimo tikrinimo formas, sustiprėtų daugumos mokinių mokymosi motyvacija ir tuo pačiu turėtų teigiamos įtakos mokymosi kokybei.

4. Įsivertinimas kaip savivoka (2.4.2. – 2 lygis, nurodytas aspektas – 2 lygis). Gimnazijoje mokytojai nepakankamai sėkmingai į ugdymo proceso vertinimą įtraukė mokinius: retai skatinta diskutuoti, samprotauti, analizuoti ugdymosi sėkmes. Dialogas vertinant, kaip stiprusis veiklos aspektas, nurodytas pavienėse pamokose. Dialogo vertinant stoką lėmė dažniausiai tradicine mokymo paradigma organizuotas ugdymo procesas (69 pamokose, t.y. 51,5 proc.). *Įsivertinimas kaip savivoka* priskirtas prie stipriųjų veiklos aspektų tik 6 proc. pamokų. Mokiniams suvokti įsivertinimo svarbą trukdė neaiškūs vertinimo kriterijai, dažnas mokytojų vadovavimas visoms veikloms pamokoje, nebuvo suplanuotos kiekvieno mokinio išmokimui patikrinti užduotys, pamokos pabaigoje užduodami neinformatyvūs klausimai. Stebėtose pamokose menkai ugdytas mokinių pasitikėjimas savimi, jie nemokyti savistabos, dauguma mokinių negebėjo įsivertinti ir vertinti savo ir kitų darbo. Tikėtina, kad jei mokytojai apibendrindami pamoką aptartų uždavinio įgyvendinimą, akcentuotų kiekvieno mokinio asmeninę pažangą, tai sudarytų mokiniams galimybes analizuoti ir vertinti savo išmokimą, ugdytų mokinių atsakomybę, pasitikėjimą savimi, motyvuotų aktyviam mokymuisi.
